

Jos joudut rikoksen uhriksi

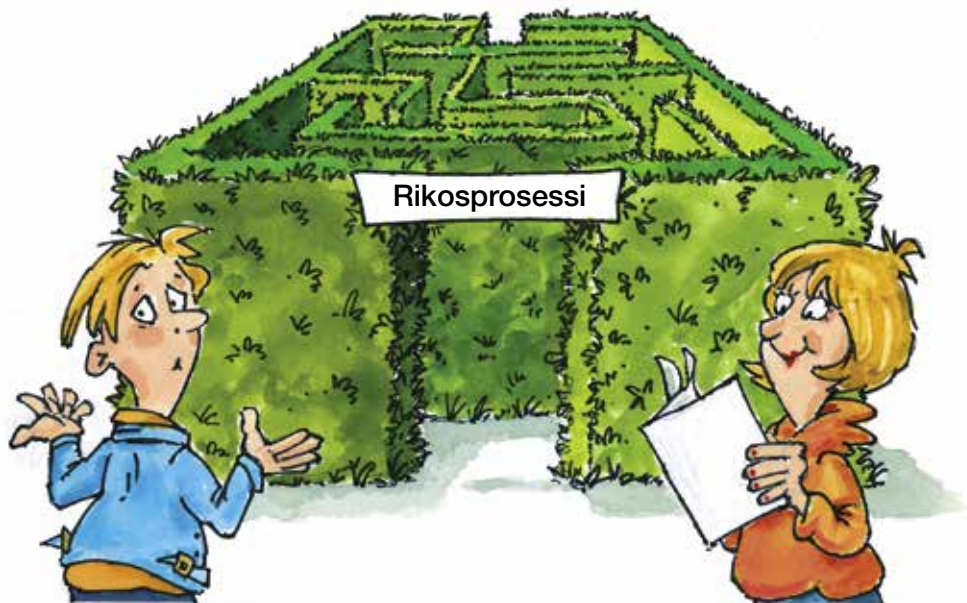
Tietoa rikosprosessista nuorille rikoksen uhreille

Sisällysluettelo

Mitä hyötyä tästä oppaasta voi olla sinulle?	3
Miten teen rikosilmoituksen?.....	4
Mikä on esitutkinta?	6-7
Mitä lähestymiskielto tarkoittaa?.....	8-9
Mitä sovittelussa tapahtuu?	9
Mikä on syyteharkinta?	9-10
Miten rikosta käsitellään oikeudessa?.....	10
Mistä tiedän, milloin oikeudenkäynti on?	11
Keitä on paikalla oikeudenkäynnissä?	11-13
Miten toimin oikeudenkäynnissä?	13-15
Milloin ja mistä saan oikeudenkäynnin päätöksen?	15
Miksi tarvitsen oikeudenkäyntiavustajan?	18
Mistä saan oikeudenkäyntiavustajan?.....	18
Milloin voin vaatia vahingonkorvauksia?	18-19
Mitä jos rikoksen tekijä ei maksa korvauksia?	19
Mitä kaikki tämä maksaa?	20
Mistä voin saada apua?	20-21
Rikoksen käsittely rikosprosessissa.....	18

MITÄ HYÖTYÄ TÄSTÄ OPPAASTA VOI OLLA SINULLE?

Tämä opas on tarkoitettu sinulle, jos olet joutunut rikoksen uhriksi. Saat tästä oppaasta tietoa, miten toimit uhriksi joutumisen jälkeen.

Opas auttaa sinua ymmärtämään, miten rikoksen käsittely etenee rikosprosessissa.

Rikosprosessi tarkoittaa tapahtumien sarjaa, joka alkaa rikosilmoituksen tekemisestä. Sen jälkeen poliisi tekee esitutkinnan ja kuulustelut. Sitten rikoksen käsittely siirtyy syyttäjälle, joka tekee syyteharkinnan. Syyteharkintaa seuraa sovittelu, oikeudenkäynti tai päätös, että henkilö vastaan ei nosteta syytettä.

Rikosprosessin kesto vaihtelee.
Se voi kestää muutaman kuukauden,
mutta usein siihen kuluu yli vuosi.

Tämä opas esittelee rikosprosessia
rikoksen uhriksi joutuneen näkökulmasta.
Kun tiedät ja ymmärrät,
mitä rikosprosessissa tapahtuu,
sinun on helpompi toimia oikein.

Oppaan lopussa on osoitteita,
joista voit saada tukea ja apua.

MITEN TEEN RIKOSILMOITUKSEN?

Jos joudut rikoksen uhriksi,
voit tehdä rikosilmoituksen.
Rikosilmoituksen voi tehdä
poliisille, poliisiasemalla tai netissä.

Jos tilanne on sellainen,
että olet joutunut rikoksen uhriksi
ja poliisi tulee paikalle,
voit tehdä rikosilmoituksen
paikalle tulevalle poliisille.

Toinen vaihtoehto on,
että menet poliisiasemalle
ja teet rikosilmoituksen siellä.
Rikosilmoituksen voi tehdä
millä tahansa poliisiasemalla.

Lievästä rikoksesta voi tehdä
rikosilmoituksen netissä.
Esimerkki lievästä rikoksesta on
polkupyörän varastaminen.

Tee rikosilmoitus mahdollisimman pian,
kun rikos on tapahtunut.
Sinun ei ole pakko tehdä rikosilmoitusta itse,
vaan joku muu voi tehdä sen puolestasi.

Jos sinulle on tehty väkivaltaa tai seksuaalirikos,
mene lääkäriin mahdollisimman pian.
Saat lääkäriltä hoitoa ja lääkärintodistuksen.
On tärkeää, että lääkäri toteaa
pienetkin ruhjeet ja mustelmat.
Lääkärintodistusta tarvitaan
mahdollisessa oikeudenkäynnissä.

Voit tehdä rikosilmoituksen
myös siinä tapauksessa,
että rikoksen tekijä on alle 15-vuotias.
Alle 15-vuotias ei joudu oikeuteen
vastaamaan rikoksesta,
mutta hänen on korvattava
sen aiheuttama vahinko.

Kun menet poliisilaitokselle tai
rikoksen sovitteluun tai oikeudenkäyntiin,
voit ottaa mukaan tukihenkilön.
Hän voi olla joku läheinen aikuinen.

Voi pyytää tukihenkilön myös
Rikosuhripäivystyksestä.
Sen osoite netissä on www.riku.fi
Voit saada sieltä muutakin apua ja tukea
rikosprosessin eri vaiheissa.

Netissä toimii nettipoliisi.
Voit keskustella hänen kanssaan
kaikista rikokseen liittyvistä asioista
eikä sinun tarvitse kertoa nimeäsi.
Nettipoliisin osoite on www.poliisi.fi/nettipoliisi

MIKÄ ON ESITUTKINTA?

Kun olet tehnyt rikosilmoituksen, poliisi tekee esitutkinnan.

Siinä poliisi selvittää rikoksen perusasiat:

- mitä tapahtui
- ketkä ovat rikoksen osapuolet
- mitä vahinkoja rikos aiheutti.

Esitutkinnan aikana poliisi kutsuu kuulusteluun rikoksen uhrin ja tekijäksi epäillyn henkilön.

He eivät tapaa kuulustelussa toisiaan.

Poliisi kuulustelee myös todistajia, jos heitä on.

Lisäksi poliisi kerää todistusaineistoa.

Poliisi voi kutsua sinut kuulusteluun heti, kun teet rikosilmoituksen, tai voitte sopia jonkin myöhemmän ajan.

Kuulustelussa poliisi pyytää sinua kertomaan omin sanoin, mitä on tapahtunut.

Kerro poliisille pienetkin asiat tapahtumasta, vaikka ne eivät sinusta olisi tärkeitä.

Puhu ehdottomasti totta.

Jos olet täyttänyt 15 vuotta, voit joutua kertomaan samat asiat oikeudenkäynnissä.

Jos olet alle 15-vuotias, kuulustelusi voidaan videoida.

On todennäköistä, että et saa kutsua oikeudenkäyntiin.

Ikäraja on 18 vuotta 2016 alkaen.

Kuulustelussa sinulla on oikeus puhua omaa äidinkieltäsi.

Jos tarvitset tulkkia,

pyydä poliisia tilaamaan tulkki samalla, kun sovit kuulustelun ajankohdan.

Jos olet alaikäinen eli alle 18-vuotias, huoltajillasi on oikeus

olla mukana kuulustelussa.

Voit ottaa mukaan kuulusteluun myös tukihenkilön tai sosiaalityöntekijän tai vaikka molemmat.

Poliisi kysyy sinulta, vaaditko rikoksen tekijälle rangaistusta. Jos kysymyksessä on asianomistajarikos ja vaadit tekijälle rangaistusta, poliisi aloittaa esitutinnan.

Asianomistajarikos tarkoittaa rikosta, jossa uhri yleensä päättää, aloittaako poliisi tutkinnan.

Asianomistajarikokset ovat tavallisesti lieviä rikoksia. Sen sijaan vakavat rikokset ovat virallisen syytteen alaisia rikoksia. Silloin poliisi voi tutkia rikoksen, vaikka uhri ei haluaisi tutkintaa. Vakavia rikoksia ovat yleensä esimerkiksi väkivaltarikokset.

Monissa rikoksissa sinulla on oikeus vahingonkorvauksiin. Siksi poliisi kysyy sinulta, haluatko korvausta vahingosta, jonka rikos on aiheuttanut.

Kun esitutkinta loppuu, poliisi kokoaa siitä pöytäkirjan, jota sanotaan esitutkintapöytäkirjaksi. Siinä ovat mukana rikosilmoitus, kuulustelut ja muu materiaali, jonka poliisi on koonnut.

Poliisi lähettää esitutkintapöytäkirjan syyttäjälle. Syyttäjät tekee syyteharkinnan ja päättää, mitä rikosprosessissa tapahtuu seuraavaksi.

MITÄ LÄHESTYMISKIELTO TARKOITTAÄ?

Jos joku toinen ihminen uhkaa
jatkuvasti turvallisuuttasi,
voit hakea hänelle lähestymiskieltoa.

Lähestymiskielto tarkoittaa,
että ihminen, jonka koet uhkaavan sinua,
ei saa tulla lähellesi
eikä ottaa sinuun yhteyttä millään tavalla.

Lähestymiskieltoa haetaan kärjääoikeudelta.
Lähestymiskielto on voimassa enintään vuoden.

Jos olet alle 18-vuotias,
voit hakea lähestymiskieltoa,
jos saat siihen luvan vanhemmiltasi
tai huoltajiltasi.

Sinun ei välttämättä tarvitse
hakea lähestymiskieltoa itse,
vaan vanhempasi tai holhoojasi
voi hakea sitä puolestasi.

Jos lähestymiskiellolla on kiire,
ota yhteyttä suoraan poliisiin.

MITÄ SOVITTELUSSA TAPAHTUU?

Joskus rikos on sellainen,
että se voidaan sovotella.
Silloin poliisi saattaa kysyä,
haluatko sovitteluun.

Jos olet alle 18-vuotias,
tarvitset sovitteluun luvan
vanhemmilta tai huoltajaltasi.

Sovittelussa tapaavat rikoksen tekijän.
Myös sovittelija on mukana.
Voit pyytää mukaan myös tukihenkilön.
Keskustelette sovittelijan johdolla siitä,
mitä on tapahtunut
ja millaisia tunteita se on aiheuttanut.
Puhutte myös siitä,
miten rikoksen tekijä voi hyvittää
aiheuttamansa vahingon.

Sovittelu on vapaaehtoista,
ja voit perua sen milloin tahansa.

Jos valitset sovittelun ja pääsette sovintoon,
oikeudenkäyntiä ei ehkä tulekaan.
Sovittelusta löydät tietoa täältä:
www.thl.fi/sovittelu

MIKÄ ON SYYTEHARKINTA?

Syyteharkinta tarkoittaa sitä,
että syyttäjä päättää, syytetäänkö
rikoksesta epäiltyä henkilöä oikeudessa.

Syyteharkinnassa syyttäjä tutustuu poliisin esitutkintapöytäkirjaan. Syyteharkinnan vuoro on siis esitutkinnan jälkeen, kun poliisi on antanut esitutkintapöytäkirjan syyttäjälle.

Jos syyttäjä päättää syyttää, rikos käsitellään käräjäoikeudessa.

Jos syyttäjä päättää, että syytettä ei tule, rikoksen käsittely ei etene oikeuteen asti.

Syyttäjä voi jättää syyttämättä esimerkiksi silloin, jos rikoksesta ole tarpeeksi todisteita tai rikos on soviteltu. Joskus syyttäjä voi pitää rikosta niin vähäisenä, että siitä ei tule syytettä.

Syyttäjä voi myös määrätä sakon.

MITEN RIKOSTA KÄSITELLÄN OIKEUDESSA?

Rikosta voidaan käsitellä oikeudessa kahdella tavalla. Ne ovat kirjallinen menettely ja suullinen oikeudenkäynti.

Suullisessa oikeudenkäynnissä kaikki osapuolet kutsutaan paikalle oikeuteen. Kirjallisessa menettelyssä ketään ei kutsuta oikeuteen, vaan tuomari päättää tuomiosta kirjallisen materiaalin perusteella.

Kirjalliseen menettelyyn tarvitaan kaikkien osapuolten suostumus. Jos rikoksen tekijä on alaikäinen eli alle 18-vuotias, rikosta ei voi käsitellä kirjallisella menettelyllä.

MISTÄ TIEDÄN, MILLOIN OIKEUDENKÄYNTI ON?

Saat kutsun oikeudenkäyntiin käräjäoikeudelta.
Kutsussa kerrotaan, missä ja milloin
oikeudenkäynti on.

Sinun täytyy mennä oikeudenkäyntiin.
Voit olla pois oikeudesta,
jos sinulla on sellainen sairaus,
joka estää sinua osallistumasta.
Silloin tarvitset lääkärintodistuksen.

Sinulla voi olla rikoksen takia
vahingonkorvausvaatimuksia.
Kutsussa sinua pyydetään ilmoittamaan
niistä tiettyyn päivämäärään mennessä.

Nyt rikosprosessi on siinä vaiheessa,
että sinun kannattaa viimeistään
hankkia itsellesi oikeudenkäyntiavustaja.
Saat häneltä apua asioissa,
jotka liittyvät vahingonkorvaukseen
ja oikeudenkäyntiin.

KEITÄ ON PAIKALLA OIKEUDENKÄYNNISSÄ?

Oikeudenkäynti pidetään istuntosalissa,
ja paikalla on useita ihmisiä.

Sinun lisäksi salissa on
rikoksesta syytetty henkilö.
Jos et halua kohdata häntä,
kerro siitä etukäteen tukihenkilöllesi
tai oikeudenkäyntiavustajallesi.
He voivat selvittää, onko mahdollista
olla kohtaamatta syytettyä.

Oikeudessa sinua sanotaan asianomistajaksi.
Syytettyä sanotaan vastaajaksi.
Hän on vastaamassa syytteisiin,
jotka syyttäjä esittää.
Syyttäjän tehtävä on osoittaa,
että rikos on tapahtunut
ja että syytetty on tehnyt sen.

Oikeudenkäynnissä kuullaan eri osapuolia,
ja puhetta johtaa tuomari.
Hän myös päättää tuomiosta.
Tuomari voi tehdä päätöksen yksin
tai yhdessä lautamiesten kanssa,
joten myös lautamiehet ovat salissa.
Lautamiehet ovat niin sanottuja
maallikkotuomareita eli heillä ei tarvitse olla
lainopillista koulutusta, kuten tuomarilla.

Lisäksi salissa on todistajia
ja oikeudenkäyntiavustajia.

Todistajat ovat salissa vain silloin,
kun heitä kuullaan rikoksen tapahtumista.
He käyvät kuultavina yksi kerrallaan.

Tuomari pyytää todistajia puhumaan totta.
Heidän pitää kertoa kaikki,
mitä he tietävät rikoksesta.

Oikeudenkäyntiavustajat ovat
sinua ja syytettyä varten.
He huolehtivat siitä,
että kummankin näkemykset
otetaan huomioon.
Salissa on myös sihteeri,
joka kirjaa asioita muistiin.

Jos olet alle 18-vuotias,
vanhemmillasi tai huoltajallasi on oikeus
olla paikalla oikeudenkäynnissä.
Lisäksi paikalla voi olla esimerkiksi
tukkeja, tukihenkilöitä ja sosiaalityöntekijöitä.

Oikeudenkäynnit ovat usein julkisia.
Silloin salissa voi olla myös
ulkopuolisia ihmisiä eli yleisöä.

Jos oikeudessa käsitellään asioita, jotka ovat hyvin henkilökohtaisia, voit pyytää, ettei paikalla olisi ulkopuolisia ihmisiä.
Esimerkiksi seksuaalirikokset voidaan käsitellä ilman yleisöä.

MITEN TOIMIN OIKEUDENKÄYNNISSÄ?

Oikeudenkäynti voi kestää monta tuntia.
Siksi kannattaa ottaa mukaan eväät tai rahaa välipalaa varten.
Voit pukeutua arkivaatteisiin.

Saavu paikalle ajoissa.
Oikeustalolla kaikille tulijoille tehdään turvatarkastus, myös sinulle.

Saatat kohdata syytetyn odotustilassa ennen oikeudenkäynnin alkamista.
Jos et halua kohdata häntä, voit odotella jossakin syrjässä.
Voit myös etukäteen kysyä, onko mahdollista, ettei sinun tarvitse kohdata syytettyä lainkaan.

Kun oikeudenkäynti alkaa,
kaiuttimista kuuluu kutsu saliin.
Sulje puhelin viimeistään nyt.

Istut salissa pöydän ääressä,
ja pöydällä on mikrofoni.
Puhu mikrofonin selvästi ja kuuluvasti,
kun sinua pyydetään kertomaan,
miten rikos tapahtui
ja mitä vahinkoja se aiheutti.

Kerro tapahtumista omin sanoin.
Puhu totta ja kerro asiat
niin tarkasti kuin osaat.
Kerro myös ne asiat,
jotka sinua on ehkä pyydetty
pitämään salassa.

Olet ehkä kertonut samat asiat
jo monta kertaa rikosprosessin aikana.
Silti sinun pitää kertoa
ne vielä oikeudessakin.
Kertominen on tärkeää siksi,
että tuomari ja lautamiehet
päättävät tuomion sen perusteella,
mitä he kuulevat oikeussalissa.

Älä välitä, vaikka kertominen
tuntuisi kiusalliselta.
Oikeudessa kuullaan usein
arvoja ja henkilökohtaisia asioita,
joten niihin on totuttu.
Ei haittaa, jos ahdistut
tai sinua alkaa itkettää.
Se on luonnollista,
kun joutuu puhumaan vaikeista asioista.

Oikeudessa kuullaan myös syytettyä
ja sinäkin kuulet, mitä hän kertoo.
Syytetyn ei tarvitse puhua totta.

Pysy rauhallisena,
vaikka syytetty valehtelisi
tai vähättelisi tapahtumaa
tai syyttäisi siitä sinua.

Tuomari ja lautamiehet tietävät,
että laki ei velvoita
syytettyä puhumaan totta.
He ottavat tämän huomioon.
Syytetyn kertomus tapahtumista
ei vähennä sinun kertomuksesi arvoa.

Vaikka olet jo kertonut tapahtumista,
sinulle voidaan esittää lisäkysymyksiä.
Jos et ymmärrä kysymystä
tai et muista kaikkea, sano se kysyjälle.

Jos tarvitset taukoa esimerkiksi huonon olon
tai wc:ssä käynnin takia, voit pyytää sitä.

MILLOIN JA MISTÄ SAAN OIKEUDENKÄYNNIN PÄÄTÖKSEN?

Oikeudenkäynnin päätös
on sama asia kuin tuomio.
Se voidaan ilmoittaa,
kun oikeudenkäynti on lopussa.

Tuomion voi myös saada kirjallisena
käräjäoikeuden kansliasta.
Sen saa yleensä kahden viikon kuluessa
oikeudenkäynnin päättymisestä.
On mahdollista,
että oikeudenkäyntiavustajasi hankkii
päätöksen sinulle.

Joistakin tuomioista voi valittaa hovioikeuteen.
Tarvittaessa voi vielä hakea lupaa
valittaa siitä korkeimpaan oikeuteen.

Sihteeri

Syyttäjä

Asianomistaja ja
hänen oikeudenkäynti-
avustajansa

Oikeuden puheenjohtaja
ja lautamiehet

Vastaaja ja hänen
oikeudenkäynti-
avustajansa

MIKSI TARVITSEN OIKEUDEN- KÄYNTIAVUSTAJAN?

Sinun on hyvä hankkia oikeudenkäyntiavustaja siinä vaiheessa, kun esitutkinta on valmis ja rikosasia siirtyy syyttäjälle syyteharkintaan.

Oikeudenkäyntiavustaja on mukana oikeudessa. Saat häneltä neuvoja lakiasioissa ja oikeudenkäynnin kulussa. Lisäksi hän huolehtii siitä, että sinulle aiheutuneista vahingoista esitetään korvausvaatimus.

MISTÄ SAAN OIKEUDENKÄYNTI- AVUSTAJAN?

Voit saada oikeudenkäyntiavustajan oikeusaputoimistosta. Niitä on suurimmilla paikkakunnilla.

Voit myös hankkia oikeudenkäyntiavustajan yksityisestä asianajotoimistosta. Voit etsiä toimistoja täältä: www.asianajat.fi

Varmista, että oikeudenkäyntiavustajasi on tottunut toimimaan rikosasioissa.

MILLOIN VOIN VAATIA VAHINGONKORVAUKSIA?

Usein rikos aiheuttaa vahinkoja uhrille. Voit vaatia vahinkoja korvattavaksi ainakin kolmenlaisessa tilanteessa.

1.

Voit vaatia korvauksia, jos sinua on vahingoitettu seksuaalisesti tai muuten väkivaltaisesti. Sinua on ehkä lyöty, potkittu tai uhattu teräaseella tai muulla välineellä.

2.

Voit vaatia korvauksia, jos sinulle on aiheutettu pelkoa tai muuta henkistä kärsimystä, joka haittaa elämääsi.

3.

Voit vaatia korvauksia, jos rikoksesta on aiheutunut kuluja. Niitä ovat esimerkiksi sairaanhoitokulut. Muita kuluja voivat olla esimerkiksi ne kulut, joita on tullut, kun olet joutunut hankkimaan uuden tavaran varastetun tai vahingoitetun tavaran tilalle. Säilytä kaikki kuitit kuluista.

MITÄ JOS RIKOKSEN TEKIJÄ EI MAKSA KORVAUKSIA?

Oikeus voi määrätä, että rikoksen tekijä maksaa korvauksia vahingoista, jotka rikos on aiheuttanut uhrille.

Rikoksen tekijä ei kuitenkaan aina maksa korvauksia. Silloin voit hakea niitä ulosottoviraston kautta tai Valtionkonttorista. Voit saada apua hakemuksen tekemiseen oikeudenkäyntiavustajaltasi.

Valtionkonttori korvaa esinevahingot yleensä vain silloin, jos ne ovat syntyneet pahoinpitelyn takia. Esinevahinko tarkoittaa tavallisesti sitä, että jokin tavara on särkynyt tai vioittunut rikoksen takia.

MITÄ KAIKKI TÄMÄ MAKSAA?

Sinulle ei tule maksuja oikeudenkäynnistä, jos syyttäjä syyttää rikoksen tekijää.

Kuluja voi kuitenkin tulla oikeudenkäyntiavustajan palkkiosta. Jos olet pienituloisen, sinun ei ehkä tarvitse maksaa niitä itse.

Oikeudenkäynnistä johtuvissa maksuissa ei oteta huomioon, millaiset tulot vanhemmillasi on.

Joissakin rikoksissa valtio voi maksaa oikeudenkäyntiavustajan kulut. Tällaisia rikoksia ovat esimerkiksi seksuaalirikokset, läheisen ihmisen tekemät väkivaltarikokset ja törkeät väkivaltarikokset. Näissä tilanteissa voit mennä yksityisen asianajajan luokse.

Saat lisää tietoa oikeusaputoimistosta, jonka löydät osoitteesta www.oikeus.fi

Jos perheelläsi on kotivakuutus, siihen saattaa kuulua myös oikeusturvavakuutus. Siitä voidaan maksaa oikeudenkäynnistä johtuvia kuluja.

MISTÄ VOIN SAADA APUA?

Sinun ei tarvitse jäädä yksin, jos joudut rikoksen uhriksi. Sinun kannattaa puhua tapahtuneesta vanhempiesi tai jonkun muun luotettavan aikuisen kanssa. Myös ystävien kanssa puhumisesta voi olla apua.

Jos tapahtuma painaa mieltäsi

tai haluat saada neuvoja käytännön asioissa, voit keskustella esimerkiksi poliisin, koulun terveydenhoitajan, kuraattorin tai tutun nuorisotyöntekijän kanssa.

Myös netistä saat tietoa, ja netissä voi keskustella ammattiauttajan kanssa. Netissä voi keskustella nimettömänä.

Jos perheessäsi on väkivaltaa, voit hakea apua, vaikka väkivalta ei kohdistuisi sinuun.

Jos ystäväsi on joutunut rikoksen uhriksi, kerro hänelle, mistä hän voi saada apua.

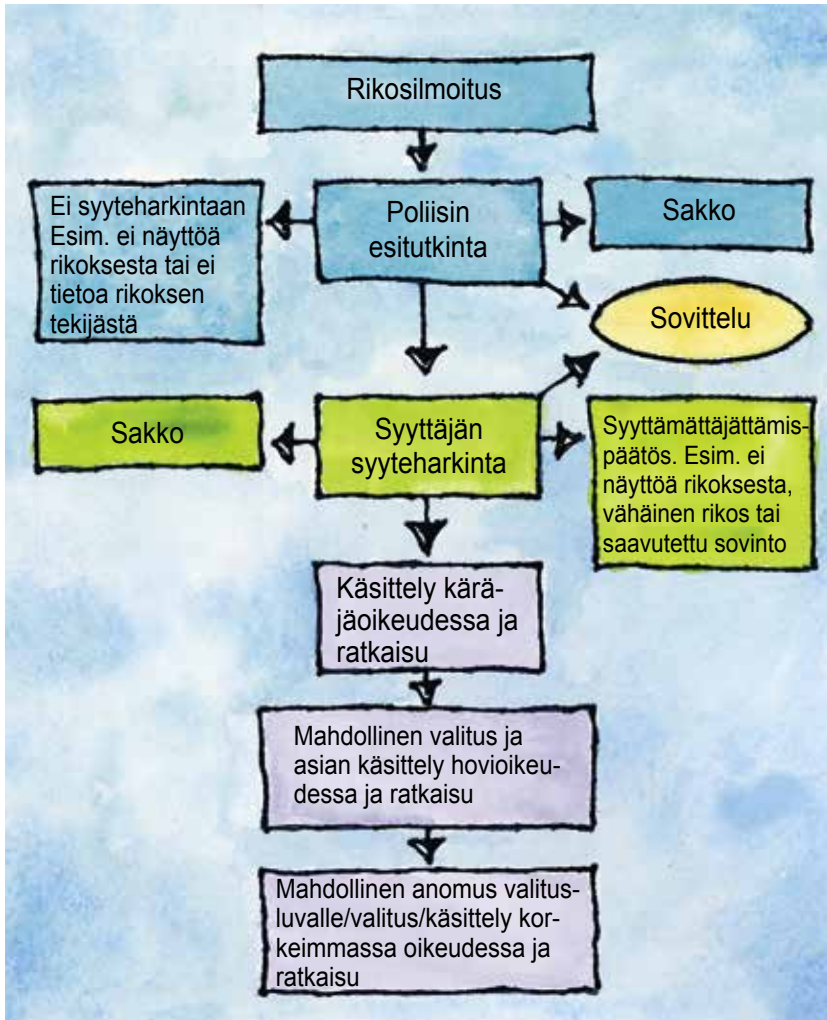
Valtakunnallisia nettiosoitteita rikosasioissa:

- Poliisi: www.poliisi.fi
- Nettipoliisi: [www.poliisi.fi /nettipoliisi](http://www.poliisi.fi/nettipoliisi)
- Rikosuhripäivystys: [www.riku.fi /nuoret](http://www.riku.fi/nuoret)
- Väestöliiton nuorten sivut: [www.vaestoliitto.fi /nuoret](http://www.vaestoliitto.fi/nuoret)
- Ensi- ja turvakotien liitto: www.ensijaturvakotienliitto.fi
- Raiskauskriisikeskus Tukinainen: www.tukinainen.fi
- Pelastakaa Lapset: [www.pelastakaalapset.fi /nettiturvallisuustyö](http://www.pelastakaalapset.fi/nettiturvallisuustyö)
- Naisten Linja: www.naistenlinja.com
- Oikeusaputoimistot: www.oikeus.fi
- Yksityiset asianajotoimistot: www.asianajajat.fi
- Rikosten ja riitojen sovittelu: [www.thl.fi /sovittelu](http://www.thl.fi/sovittelu)

Muita nettiosoitteita:

- Mannerheimin Lastensuojeluliitto: www.mll.fi
- Apua.info: <http://www.apua.info/neuvonta.html>
- Suomen Mielensterveysseura: www.mielensterveysseura.fi
- SPR-Nuorten turvatalot: [www.redcross.fi /apuajatukea/nuortenturvatalot/ fi _FI/](http://www.redcross.fi/apuajatukea/nuortenturvatalot/fi_FI/)
- Tyttöjen Talo: www.tyttojentalo.fi
- Poikien Talo: www.poikientalo.fi
- Verkkoterkkarit: www.facebook.com/verkkoterkkari

RIKOKSEN KÄSITTELY RIKOSPROSESSISSA

Tuomioistuimella on eri vaihtoehtoja ratkaisuksi rikosasiassa.

Niitä ovat

- sakko
- ehdollinen vankeus
- ehdoton vankeus
- yhdyskuntapalvelu
- nuorisorangaistus
- valvontarangaistus
- tuomitsematta jättäminen
- syntakeettomaksi julistaminen
- syytteen hylkääminen.

Saat lisätietoa rangaistuksista täältä:

Työryhmä:

Jaana Koivukangas, Rikosuhripäivystys Etelä-Suomen aluetoimisto
Kirsi Porras, Väestöliitto ry

Tiina Rantanen, Rikosuhripäivystys Lounais-Suomen aluetoimisto

Kuvittaja: Lasse Katainen, Pieni mainostoimisto, Rovaniemi

Ulkoasu ja taitto: Pieni mainostoimisto, Rovaniemi

Painopaikka: Erweko Oy 2015

Tämä opas on laadittu oikeusministeriön tuella.

Väestöliitto